

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**LEGVM PON||TIFICIARVM GRE-||gorij noni, seu
Decretalium pentateu-||chus**

Mesnart, Martin

Parisiis, 1555

xxv. De exceptionibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63486](#)

ultra sortem recepisse notorium habebitur, neq;
de sortis quantitate per testes liquere poterit:
partes ad præstandum de veritate dicenda iura-
mentum coguntur.

De exceptionibus. Tit. 25.

REORUM nunc, quonam pacto actorum inten-
tionem telaque in ipsos contorta excipient,
iura tractantur.

Itaque qui reus excipiendo rescripti aposto- *7. Olim.*
lici virtute ultra duas dietas extra suam dicece-
sim se in causam trahi proponet, aduersario ne-
gare ad eius probationem admittitor. cum pro-
bassit, iudex negocio supersedeto. si non exce-
ptionem admittet: prouocatio esto.

At quæ exceptiones replicationesve repellen- *8. Dilecti.*
divim non habebunt, super his iudexprobatio- *ii.*
nes ne recipito. si recipiundas interloquetur:
prouocatio esto. vnde si cuius ecclesiæ canoni-
cis pro eius defensione litigantibus periurii cri-
men excommunicationisve excipiendo repli-
candove opponetur: frustra id esto. nihilominus
ad ecclesiæ defensionem admittuntur.

Excommunicatus verò & à fidelium com- *2. Anno-*
munione exclusus si alium qui olli in oratione *bis.*
locutione sciens prudens communicassit, ob
idque à sacramentorum tantum participatione
remotus siet, adcausabit: quanquam de commu-
nione replicabitur, repellitor.

Denique excommunicationis exceptionem *12. Excep-*
reus, et si in dilatoriis proponendis sciens omis- *ptionem.*

De exceptionibus.

fit, in qualibet parte litis opponere ne prohibetur. Nemo enim in animæ suæ periculum ipsi communicare cogitor. Si tamen dolo fraude omissit: expensas legitimas ad tiersario sarcire dannas esto. Publicè autem excommunicatum auctorem iudex cum noscet, quanquam reus non excipiet, ex officio suo repellito.

4. *Pasto-* Extra hanc dilatoriæ omneis intra tempus
ralis. quod iudex adsignassit proponutor. Eo elapo, nisi quæ à partibus ante protestatæ erunt, com petensve aliqua de nouo exorta erit, vel qui eam opponet ad suam noticiam postmodum peruenisse iuramento fidem faciet, ne audiuntor.

5. *Apo-* Si de cuius autem ecclesiæ ordinatione agetur,
Police. potentib[us]que eam suspensionis & amotionis à beneficiis sententiæ in exceptionis modum obiicientur, & ipsi contrà nullas esse probare offerent: ordinatio huius ergo ne retardator sententiæ ad cautelam relaxantur.

§. *Cum*
inter. Reo quoque, quem quis impugnabit, quanquam excommunicatus dicetur, neque defensionis copia, neque, cum in via absolutionis erit, iusta sententia, neque adpellationis beneficium contra iusticiam condemnato denegantur. Ipsif[est] tamen neque impugnare neque reconuenire liceto.

11. *Signif.* Et generaliter omnis legitima defensio excō-
panerunt. municato in iudicio reseruata esto. vnde excommunicationis obiectæ prætextu ab adpellationis prosequutione ne excluditor.

14. *Vene-* Itaque excommunicato siue ex eadem, siue ex
rabilen. alia causa, quam ex qua adpellassit, adpellatione

prosequi, & super ea literas impetrare liceto. et si de ipsa excommunicatione eiusve causis mentione in literis habita non erit, valento.

Multò magis excommunicationis sententiæ, ^{10. Dilecta.}
quæ post adpellationem legitimam lata erit, exceptio etiam apud iudices quos sic excommunicatus impetrasset, si contra eum proponetur, ne admittitor.

Quos in diuersis ecclesiis varia beneficia constabunt obtinere, contra alium de pluralitate beneficiorum ne excipiunto. ^{3. Cum ecclastica.}

Criminum per exceptionem tantum testibus obiectorum probatio, si de his ante accusati non quæ erunt, antequam causa per sententiam terminetur, exhibetur. Testes enim absqueulla infamia, suspicione, maculâ manifesta in ferundo testimonio requiruntur. Conuicti tamen confessive, cum accusatio non præcesserit, ordinaria pœna ne multantur. præsertim si crimen obiectum causam qua de agetur non continget, ipsos à testimonio perhibendo repellit sat esto. Si sola crimina erunt obiecta de quibus alio tempore conuicti confessive fuerint: à testimonio repelluntur. eorum confessioni contra alios, nisi se probassint infontes, ne creditor.

At si contra quem rem suam petentem pro aduersario, cum litis motæ tempore non posside-^{13. Aduersario.}
ret, absolución lata erit: si tamen post possidebit, iterum rectè petitio. petitori rei iudicatæ exceptio ne obsistito.

Postremò qui exceptionem obiciet, de aduersarii intentione confessus fuisse ne intelle-^{6. Cum verabiliss.}

De præscriptionibus.

gitor. falsitatis exceptionem non tantum ante,
sed & post sententiam opponere liceto.

De præscriptionibus. Tit. 26.

Exceptionum autem ea quæ est ex præscrip-
tione temporis potissima esto. de ea hac
cauta sunto.

s. Vigilan-
ti.

Legislator antiquus solùm ad vitandam mif-
rorum segniciem, & longi temporis errorem &
confusionem primùm tricennalem, quadra-
nariámve præscriptionem instituisse creditor.
Apud nos verò tam in cognitis rebus, quām in
latentibus ea locum ne habeto. Itaque in pra-
diis alienis etiam ne malę fidei possessores simus
desiderator. malę fidei possessorem, ni, cùm se
aliena possidere norit, resipuerit, nulla antiqua
dierum possessio iuuato.

20. Quo-
biā omne. Immo hodie absque bona fide nulla præscri-
btio tam canonica quām ciuilis valeto.

19. Veniēs. Itaq; nedum qui præscriptione completa pri-
uilegium impetravit iuri præscriptionis renun-
ciasse intellegitor, sed & si ea non completa im-
petravit, cum ex eo die bonam fidem non ha-
buisse censeatur, præscriptionem ne impleto.

17. Si dili-
genti. In summa:is qui proprio nomine possidet, si
non & bona fide, & iusto titulo possideat, ne
præscribito. Nam quod ad eum spectat qui alie-
no nomine possidet, cum non ipsus vere possi-
deat, ne præscribito. Is cuius nomine possidetur
possidere intellegitor.

Præscriptionum autem tempora hac sunto.

Qui